

Rada
Európskej únie

V Bruseli 21. augusta 2023
(OR. en)

12391/23

AGRI 469
AGRIFIN 99
AGRIORG 96
AGRILEG 162
DELECT 112

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. augusta 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2023) 5448 final
Predmet:	DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../... z 17. 8. 2023 ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o obchodné normy pre sektor ovocia a zeleniny, určité výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny a sektor banánov, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1666/1999 a vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 a (EÚ) č. 1333/2011

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2023) 5448 final.

Príloha: C(2023) 5448 final

V Bruseli 17. 8. 2023
C(2023) 5448 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 17. 8. 2023

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o obchodné normy pre sektor ovocia a zeleniny, určité výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny a sektor banánov, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1666/1999 a vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 a (EÚ) č. 1333/2011

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami (ďalej len „nariadenie o spoločnej organizácii trhov“), sa stanovujú pravidlá týkajúce sa obchodných noriem v sektore ovocia a zeleniny a v sektore banánov. Nariadením sa Komisia takisto splnomocňuje prijímať delegované akty týkajúce sa obchodných noriem pre tieto sektory.

Účelom tohto delegovaného aktu je zosúladiť existujúce nariadenia Komisie o obchodných normách pre ovocie a zeleninu a banány so splnomocneniami nariadenia o spoločnej organizácii trhov, ktoré vychádzajú z právneho rámca pre splnomocnenia zavedeného Lisabonskou zmluvou. Tieto splnomocnenia pozostávajú čiastočne z delegovaných a čiastočne z vykonávacích právomocí. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011, vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1333/2011 a nariadenie Komisie (ES) č. 1666/1999 by sa preto mali zrušiť a nahradiť delegovaným a vykonávacím aktom v súlade s článkami 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Ďalším účelom tohto delegovaného aktu je zosúladiť s cieľmi stratégie „z farmy na stôl“, a to najmä pokiaľ ide o zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov a znižovanie plytvania potravinami. Je to tiež príležitosť zmodernizovať a zjednodušiť pravidlá zlúčením právnych predpisov týkajúcich sa ovocia a zeleniny s právnymi predpismi týkajúcimi sa banánov a sušeného hrozna a vypustením zastaraných ustanovení.

Týmto delegovaným aktom sa v súlade s viacerými zmenami noriem kvality Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN) menia aj existujúce obchodné normy. S cieľom predchádzať zbytočným prekážkam obchodu by sa najmä osobitné normy pre jahody mali zosúladiť s normami EHK OSN.

Prijatie tohto delegovaného aktu nemá finančné dôsledky.

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

Konzultácie, do ktorých sa zapojili experti zo všetkých 27 členských štátov, sa uskutočnili v rámci skupiny expertov pre poľnohospodárske trhy zriadenej podľa nariadenia o spoločnej organizácii trhov, najmä pokiaľ ide o aspekty, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov – záhradnícke produkty, ktoré sa konali 23. septembra 2022, 26. októbra 2022, 22. novembra 2022, 24. januára 2023 a 24. marca 2023.

Počas týchto zasadnutí predložili útvary Komisie zmenené znenia textov, pričom zohľadnili pripomienky a vyjadrenia prednesené na každom zo zasadnutí alebo zaslané útvarami Komisie v písomnej podobe. Experti Európskeho parlamentu sa na týchto zasadnutiach mohli zúčastňovať ako pozorovatelia.

Zainteresované strany mali príležitosť posúdiť rôzne verzie návrhu delegovaného nariadenia po ich uverejnení v registri expertných skupín Komisie. Pripomienky prijaté na tomto základe sa v čo najväčšej miere zohľadnili.

Pripomienky boli prijaté a zohľadnené aj počas všeobecnej verejnej konzultácie, ktorá sa uskutočnila prostredníctvom uverejnenia návrhu delegovaného nariadenia na portáli pre lepšiu právnu reguláciu od 21. 4. 2023 do 19. 5. 2023.

K návrhu sa vyjadrilo 41 zainteresovaných strán, ktoré zastupujú podniky/spoločnosti, záujmové združenia, mimovládne organizácie a odborové zväzy. Väčšina spätnej väzby pochádza od dvoch členských štátov (66 %). Vo väčšine prípadov sa zaoberá povinným

označením krajiny pôvodu na štítku. Viaceré vstupy (vo väčšine prípadov od obchodníkov a spracovateľov z jedného členského štátu) poukazujú na výzvy spojené s ustanovením týkajúcim sa výrobkov štvrtej kategórie, pričom zdôrazňujú náklady a potrebu prispôbiť sa hospodárskym subjektom. Zdá sa, že tieto vstupy nezohľadňujú to, že v prípade štvrtej kategórie sa povinnosť uvádzať krajinu pôvodu uplatňuje na základe v súčasnosti platného nariadenia (EÚ) č. 543/2011 a návrhom delegovaného nariadenia sa len zlepšuje zrozumiteľnosť príslušného právneho ustanovenia a definície výrobkov, ako to požadujú členské štáty. Pri tejto spätnej väzbe väčšina zúčastnených strán tvrdila, že im nové znenie bráni používať ovocie a zeleninu, ktoré nespĺňajú obchodné normy, a to s rizikom, že sa zvýši plytvanie potravinami. V inej spätnej väzbe, najmä od výrobcov a združení spotrebiteľov, sa víta povinnosť uvádzať krajinu pôvodu a niektorí žiadajú aj o jej ďalšie rozšírenie s cieľom poskytnúť spotrebiteľom dostatočné informácie. Komisia považuje návrh za primeraný kompromis medzi potrebou spotrebiteľov prijímať dostatočne informované rozhodnutia a výzvami, ktorým čelia niektoré hospodárske subjekty, aby sa prispôbili. S cieľom uľahčiť uplatňovanie nových pravidiel sa v návrhu poskytuje dostatočne dlhý čas na ich uplatňovanie (1. január 2025). Navyše v nadväznosti na pripomienky týkajúce sa rizika, že by mohlo dôjsť k plytvaniu potravinami, sa návrh zmenil tak, aby sa objasnilo, že pri výrobkoch štvrtej kategórie sa môže využiť zjednodušenie udelené pre zmesi z rôznych výrobkov a druhov výrobkov a aby sa čerstvé výrobky používané na tieto prípravky oslobodili od požiadavky dodržiavať súlad s obchodnými normami. Objasnilo sa tiež, že okrem označenia pôvodu sa na výrobky štvrtej kategórie nevzťahuje žiadna iná všeobecná alebo osobitná obchodná norma. Ďalšia spätná väzba od charitatívnych organizácií sa týkala výnimky z obchodnej normy pre darované ovocie a zeleninu. V návrhu sa už okrem niekoľkých prvkov stanovuje výnimka z väčšiny požiadaviek s cieľom zabezpečiť, aby sa darované výrobky nadmerne nepoškodzovali. Ďalšia zmena zavedená po získaní niektorých vstupov spätnej väzby sa týka ďalšieho zjednodušenia obchodnej normy pre banány vypestované v menej priaznivých klimatických oblastiach.

Boli informovaní aj partneri v rámci WTO.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Tento delegovaný akt vychádza z článku 75 ods. 2, článku 76 ods. 4 a článku 89 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Delegovaným aktom sa dopĺňa nariadenie o spoločnej organizácii trhov zlúčením a zmenou pravidiel týkajúcich sa obchodných noriem, ktoré sú v súčasnosti obsiahnuté vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 543/2011, vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 1333/2011 a nariadení Komisie (ES) č. 1666/1999, zosúladením týchto pravidiel so stratégiou „z farmy na stôl“ a zmenou osobitnej obchodnej normy pre jahody a zrušuje sa vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011, vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1333/2011 a nariadenie Komisie (ES) č. 1666/1999.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 17. 8. 2023

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o obchodné normy pre sektor ovocia a zeleniny, určité výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny a sektor banánov, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1666/1999 a vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 a (EÚ) č. 1333/2011

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007¹, a najmä na jeho článok 75 ods. 2, článok 76 ods. 4 a článok 89,

keďže:

- (1) Nariadením (EÚ) č. 1308/2013 sa vytvára spoločná organizácia poľnohospodárskych trhov, do ktorej patria okrem iných sektor ovocia a zeleniny, sektor výrobkov zo spracovaného ovocia a zeleniny a sektor banánov. Komisia sa ním takisto splnomocňuje prijímať delegované a vykonávacie akty týkajúce sa obchodných noriem pre tieto sektory alebo ich výrobky.
- (2) Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 543/2011² sa stanovujú podrobné pravidlá, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, stanovujú sa obchodné normy pre všetko čerstvé ovocie a zeleninu a podrobné ustanovenia týkajúce sa kontrol zhody s obchodnými normami. Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 1333/2011³ sa stanovujú obchodné normy pre banány, pravidlá overovania zhody s danými obchodnými normami a požiadavky na oznámenia v sektore banánov. Nariadením Komisie (ES) č. 1666/1999⁴ sa stanovujú podrobné pravidlá, pokiaľ ide o minimálne obchodné charakteristiky pre niektoré odrody sušeného hrozna. Uvedené nariadenia boli prijaté na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1234/2007⁵. Nariadenie (ES) č. 1234/2007 bolo medzičasom nahradené nariadením (EÚ) č. 1308/2013, ktoré obsahuje splnomocnenia na základe právneho rámca pre splnomocnenia zavedeného Lisabonskou zmluvou.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

² Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2011, s. 1).

³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1333/2011 z 19. decembra 2011, ktorým sa ustanovuje obchodná norma pre banány, pravidlá pre overovania zhody s takýmito obchodnými normami a požiadavky na oznámenia v odvetví banánov (Ú. v. EÚ L 336, 20.12.2011, s. 23).

⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 1666/1999 z 28. júla 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 2201/96, pokiaľ ide o minimálne obchodné charakteristiky pre niektoré odrody hroziakov (Ú. v. ES L 197, 29.7.1999, s. 32).

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, 16.11.2007, s. 1).

- (3) S cieľom harmonizovať a zjednodušiť pravidlá týkajúce sa obchodných noriem, kontrol zhody a oznámení pre uvedené sektory, začleniť zmeny, ktoré sú na základe skúseností potrebné a zosúladiť pravidlá so splnomocneniami podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 je vhodné zlúčiť ich do jedného súboru pravidiel obsiahnutých v delegovanom nariadení a vo vykonávacom nariadení a zrušiť nariadenie (ES) č. 1666/1999 a vykonávacie nariadenia (EÚ) č. 543/2011 a (EÚ) č. 1333/2011.
- (4) Článkom 75 ods. 1 písm. b) a c) a d) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa Komisia oprávňuje stanovovať obchodné normy pre ovocie a zeleninu, spracované ovocie a zeleninu a banány. Podľa článku 76 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 ovocie a zelenina, ktoré sa majú spotrebiteľom predávať čerstvé, sa môžu uviesť na trh, iba ak majú vyhovujúcu, primeranú a predajnú kvalitu a len s označením krajiny pôvodu. S cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie uvedeného ustanovenia je vhodné stanoviť podrobnosti a všeobecnú obchodnú normu pre všetko čerstvé ovocie a zeleninu.
- (5) Osobitné obchodné normy pre ovocie a zeleninu, na ktoré sa vzťahuje uplatňovanie článku 76 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, by sa mali zachovať, a to na základe posúdenia ich významu, pričom by sa mali zohľadniť najmä výrobky, s ktorými sa z hľadiska hodnoty na základe číselných údajov uvedených v referenčnej databáze Eurostatu pre podrobné štatistiky medzinárodného obchodu s tovarom, Comext, naďalej najviac obchoduje.
- (6) Na výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny a zrelé banány sa nevzťahuje článok 76 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 ani osobitná obchodná norma. Označovanie pôvodu je však pre spotrebiteľov dôležité a v kontexte oznámenia Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu⁶ (ďalej len „stratégia „z farmy na stôl“), ktorého cieľom je tiež posilniť postavenie spotrebiteľov, aby prijímali informované rozhodnutia a rozhodovali sa v prospech udržateľných potravín, je označovanie potravín pre spotrebiteľov potrebné, a preto by malo byť povinné aj pre takéto výrobky, ktoré sú určené na priamu spotrebu po jednoduchých operáciách, ako sú sušenie alebo dozrievanie.
- (7) Vzhľadom na širokú škálu odrôd banánov uvádzaných na trh v Únii a obchodných postupov by sa v prípade nezrelých zelených banánov mali zachovať minimálne normy. Aby sa predchádzalo zbytočným prekážkam obchodu je však vhodné zosúladiť obchodnú normu pre banány s Potravinovým kódexom (*Codex Alimentarius*) a rozšíriť ju na viac odrôd. S cieľom znížiť plytvanie potravinami a potravinové straty v kontexte stratégie „z farmy na stôl“, najmä zlepšením flexibility porciovania, je vhodné upustiť od požiadavky stanovenej v Potravinovom kódexe, aby mal jeden trs banánov minimálne štyri plody. Vzhľadom na sledované ciele je vhodné umožniť členským štátom, ktoré pestujú banány, aby na svoju vlastnú produkciu na svojom území uplatňovali vnútroštátne normy za predpokladu, že dané pravidlá nie sú v rozpore s normami Únie a nebránia voľnému obehu banánov v Únii.
- (8) Malo by sa zohľadniť to, že klimatické faktory sťažujú výrobné podmienky na Madeire, Azorách, Algarve, Kanárskych ostrovoch, Kréte, Lakonii a na Cypre. V dôsledku toho niektoré banány pri pestovaní v daných zemepisných oblastiach nedosahujú minimálnu dĺžku stanovenú v medzinárodnej norme. V daných prípadoch by sa uvádzanie takýchto banánov na trh malo povoliť.

⁶ COM(2020) 381 final.

- (9) S cieľom vyhnúť sa zbytočným prekážkam obchodu, ak treba pre jednotlivé výrobky stanoviť osobitné obchodné normy, by dané normy mali zodpovedať normám, ktoré prijala Európska hospodárska komisia OSN (EHK OSN). Ak na úrovni Únie nebola prijatá žiadna osobitná obchodná norma, malo by sa vychádzať z predpokladu, že výrobky spĺňajú všeobecnú obchodnú normu, pokiaľ držiteľ dokáže preukázať, že výrobky sú v súlade s akoukoľvek uplatniteľnou normou EHK OSN.
- (10) S cieľom zohľadniť stratégiu „z farmy na stôl“ a záujmy spotrebiteľov by sa v obchodných normách pre všetky sektory, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, mali zachovať požiadavky vysokej kvality, ktoré vedú k medzinárodnému konsenzu a zároveň podporujú alternatívne použitia s cieľom zabrániť potravinovým stratám a plytvaniu potravinami, ak nie je dodržaná norma. To by malo platiť pre všetky výrobky, ktoré nespĺňajú požiadavky triedy II obchodných noriem EHK OSN, ale sú stále vhodné na konzumáciu. V prípade niektorých výrobkov, ktoré sú určené na spracovanie alebo výrobkov, ktoré výrobca predáva priamo spotrebiteľom, by sa preto mali stanoviť výnimky z uplatňovania obchodných noriem.
- (11) Niektoré výrobky z ovocia a zeleniny môžu mať vlastnosti, ktoré nespĺňajú uplatniteľné obchodné normy. Napriek tomu tradičné pestovanie a miestna spotreba týchto výrobkov môžu byť pevne etablované. S cieľom zaručiť, aby sa výrobky, ktoré miestne spoločenstvá považujú za vhodné na konzumáciu, ale ktoré nezodpovedajú obchodným normám Únie, mohli predávať na miestnych trhoch, možno pri daných výrobkoch uplatniť výnimku z obchodných noriem Únie, pokiaľ nie je pravdepodobné, že by táto výnimka narušila hospodársku súťaž na podstatnej časti vnútorného trhu alebo ohrozila voľný obchod či dosiahnutie niektorého z cieľov článku 39 zmluvy.
- (12) S cieľom znížiť administratívnu záťaž pre obchodníkov, ako aj pre orgány vykonávajúce kontroly sa v súlade s článkom 76 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 môžu viaceré výrobky z ovocia a zeleniny odchyliť od obchodných noriem. Označovanie pôvodu je však pre spotrebiteľov potrebné a v súlade s politickou orientáciou stratégie „z farmy na stôl“, ktorej cieľom je poskytnúť spotrebiteľom viac informácií, ktoré im umožnia prijímať informovanejšie rozhodnutia, by označovanie krajiny pôvodu takýchto výrobkov malo byť povinné.
- (13) V záujme zníženia administratívneho zaťaženia obchodníkov bez toho, aby to malo vplyv na kvalitu, by sa mali zjednodušiť obchodné normy týkajúce sa výrobkov určených na darovanie. Za predpokladu, že je výrobok jasne označený s cieľom informovať o tom, že je určený na darovanie, by iné údaje na označení mali byť nepovinné. S cieľom chrániť príjemcu daru by mal však výrobok napriek tomu spĺňať všeobecnú obchodnú normu týkajúcu sa kvality.
- (14) S cieľom zaistiť riadne a efektívne vykonávanie kontrol by faktúry a sprievodné dokumenty iné ako pre spotrebiteľov mali obsahovať určité základné informácie zahrnuté v obchodných normách.
- (15) Informačné náležitosti, ktoré sa vyžadujú v obchodných normách, by mali byť zreteľne uvedené na balení a/alebo na štítku. Aby sa zabránilo podvodom a zavádzaniu spotrebiteľov, mali by byť informačné náležitosti, ktoré sa vyžadujú v obchodných normách, k dispozícii spotrebiteľom pred nákupom, a to aj v prípade predaja na diaľku, kde sa na základe skúseností zistili riziká podvodu a obchádzanie ochrany spotrebiteľa, ktorú normy zabezpečujú.

- (16) S cieľom zabrániť zavádzaniu spotrebiteľov v súvislosti s triedou kvality by informačné náležitosti, ktoré sa vyžadujú v štádiu maloobchodného predaja, nemali zahŕňať pojmy ako „najvyššia“, „prémiová“ alebo podobné znenie, ktoré nie sú upravené pri definovaní skutočnej kvality výrobku, a to bez ohľadu na možnosť zobrazovať akékoľvek iné informácie, ako napríklad „letecká doprava“, alebo podobné faktické informácie, ktoré nezavádzajú spotrebiteľa.
- (17) Aby sa zabránilo zavádzaniu spotrebiteľov, pokiaľ ide o pôvod výrobkov, označenie krajiny pôvodu by malo byť viditeľnejšie ako označenie krajiny baliarne.
- (18) Balenia obsahujúce zmesi z rôznych výrobkov alebo druhov výrobkov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sú v reakcii na dopyt určitých spotrebiteľov na trhu čoraz bežnejšie. Spravidlivé obchodovanie si vyžaduje, aby mali výrobky alebo druhy výrobkov predávané v tom istom balení jednotnú kvalitu. V prípade výrobkov, pre ktoré neboli prijaté normy Únie, to možno zabezpečiť uplatňovaním všeobecných ustanovení. Preto by sa mali by stanoviť požiadavky na označovanie zmesí z rôznych výrobkov alebo druhov výrobkov v tom istom balení. Mali by byť menej prísne ako tie, ktoré sú stanovené v obchodných normách, keďže označovanie zmesí predstavuje väčšiu záťaž a ich uplatňovanie by mohlo brániť uvádzaniu daných výrobkov na trh.
- (19) Dovoz ovocia a zeleniny z tretích krajín musí spĺňať obchodné normy alebo normy, ktoré sú s nimi rovnocenné. Preto by sa mali stanoviť podmienky, za ktorých sa dovezené výrobky považujú za výrobky spĺňajúce rovnocenné obchodné normy, ako sú obchodné normy Únie.
- (20) S cieľom poskytnúť prevádzkovateľom a vnútroštátnym správnym orgánom dostatočný čas na prispôsobenie sa zmenám, ktoré sa zavádzajú týmto nariadením, by sa toto nariadenie malo uplatňovať od 1. januára 2025.
- (21) Vzhľadom na vecnú súvislosť medzi splnomocneniami v nariadení (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa obchodných noriem, minimálnych požiadaviek na kvalitu výrobkov sektora ovocia a zeleniny a súladu dovážaných výrobkov s obchodnými normami Únie, je vhodné stanoviť uvedené pravidlá v tom istom delegovanom akte,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Úvodné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá, ktorými sa dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o obchodné normy uvedené v článku 75 ods. 1 daného nariadenia, minimálne požiadavky na uvádzanie výrobkov sektora ovocia a zeleniny určených na predaj v čerstvom stave na trh podľa článku 76 daného nariadenia a súlad dovážaných výrobkov s obchodnými normami Únie podľa článku 89 daného nariadenia.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje na tieto sektory a výrobky:
 - a) sektor ovocia a zeleniny uvedený v článku 1 ods. 2 písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013;

- b) sušené ovocie s číselnými znakmi KN 0804 20 90, 0806 20 a ex 0813 uvedené v časti X prílohy I k danému nariadeniu;
 - c) banány s číselným znakom KN 0803 90 10 uvedené v časti XI prílohy I k danému nariadeniu.
3. Na účely tohto nariadenia sa krajina pôvodu výrobku určuje v súlade s článkom 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁷.

KAPITOLA II

Obchodné normy

Článok 2

Všeobecná obchodná norma pre ovocie a zeleninu uvedená v článku 1 ods. 2 písm. a)

1. Požiadavky článku 76 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 predstavujú všeobecnú obchodnú normu pre ovocie a zeleninu uvedené v článku 1 ods. 2 písm. a).
Ovocie a zelenina uvedené v článku 1 ods. 2 písm. a) musia spĺňať túto všeobecnú obchodnú normu, pokiaľ nepodliehajú osobitnej obchodnej norme.
Podrobné informácie o všeobecnej obchodnej norme sú stanovené v časti A prílohy I k tomuto nariadeniu.
2. Keď je držiteľ ovocia a zeleniny uvedených v odseku 1 schopný preukázať, že výrobky spĺňajú akúkoľvek platnú normu prijatú Európskou hospodárskou komisiou OSN (EHK OSN), vychádza sa z predpokladu, že výrobky spĺňajú všeobecnú obchodnú normu uvedenú v odseku 1.
3. Na účely tohto článku „držiteľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá má vo fyzickej držbe príslušné výrobky alebo ich ponúka na predaj na diaľku alebo akýmkoľvek digitálnymi prostriedkami.

Článok 3

Označenie pôvodu v prípade určitých výrobkov zo spracovaného ovocia a zeleniny a zrelých banánov

Na týchto výrobkoch sa musí uvádzať krajina pôvodu:

- a) sušené ovocie s číselným znakom KN ex 0813, ako sa vymedzuje v časti X prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013;
- b) sušené figy s číselným znakom KN 0804 20 90;
- c) sušené hrozno s číselným znakom KN 0806 20;
- d) zrelé banány s číselným znakom KN 0803 90 10, ktoré dozreli na území Únie.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

Článok 4

Osobitné obchodné normy pre ovocie a zeleninu a pre banány

1. Tieto výrobky alebo sektor spĺňajú osobitné obchodné normy stanovené v časti B prílohy I:
 - a) jablká;
 - b) citrusové ovocie;
 - c) kivi;
 - d) šaláty, endívia a eskariol;
 - e) broskyne a nektárinky;
 - f) hrušky;
 - g) jahody;
 - h) zeleninová paprika;
 - i) stolové hrozno;
 - j) rajčiaky;
 - k) banány.
2. Na účely odseku 1 písm. k) sa uplatňuje toto:
 - a) osobitná obchodná norma pre sektor banánov je stanovená v časti B časti 11 prílohy I, pokiaľ ide o banány odrôd uvedených v dodatku k uvedenej prílohe, s výnimkou banánov určených na spracovanie. Táto obchodná norma sa uplatňuje na banány s pôvodom v tretích krajinách v štádiu prepustenia do voľného obehu, na banány s pôvodom v Únii vo fáze prvého vyloženia v Únii a na banány, ktoré sú dodávané spotrebiteľovi čerstvé v pestovateľskej oblasti vo fáze opustenia baliarne.
 - b) osobitnou obchodnou normou uvedenou v písmene a) nie je dotknuté uplatňovanie vnútroštátnych predpisov v neskorších štádiách predaja, ktoré:
 - i) nebránia voľnému obehu banánov pochádzajúcich z tretích krajín alebo iných oblastí Únie a vyhovujú obchodným normám uvedeným v prvom pododseku a
 - ii) nie sú nezlučiteľné s obchodnou normou uvedenou v prvom pododseku.

Článok 5

Výnimky a oslobodenia z uplatňovania obchodných noriem

1. Odchylné od článku 76 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013:
 - a) sa dodržiavanie všeobecných obchodných noriem nevyžaduje, pokiaľ ide o tieto výrobky:
 - i) výrobky, ktoré sú označené textom „určené na spracovanie“ alebo „na použitie ako krmivo pre zvieratá“ alebo akýmkoľvek iným rovnocenným znením a sú:
 - určené na priemyselné spracovanie alebo

- predkladané na maloobchodný predaj spotrebiteľom na ich osobné použitie a určené na spracovanie spotrebiteľmi alebo
 - určené na prípravu výrobkov uvedených v pododseku b) bode xvii) tohto odseku alebo
 - určené na použitie ako krmivo pre zvieratá alebo na iné nepotravinárske použitie;
- ii) výrobky, ktoré výrobca predáva priamo spotrebiteľom na ich osobné použitie v ich poľnohospodárskom podniku, alebo v rámci danej výrobnjej oblasti vymedzenej príslušným orgánom:
- na miestnom trhu na mieste vyhradenom len pre výrobcov alebo
 - priamou dodávkou.
- iii) výrobky predávané ako jedlé klíčky po vyklíčení semien rastlín zaradených medzi ovocie a zeleninu uvedených v časti IX prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013;
- iv) výrobky daného regiónu, ktoré sa predávajú v maloobchode daného regiónu v prípade pevne etablovanej tradičnej miestnej spotreby, alebo vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch za podmienok stanovených v odseku 4 tohto článku;
- b) dodržiavanie obchodnej normy sa, okrem označenia krajiny pôvodu, ako sa uvádza v článku 76 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, nevyžaduje, pokiaľ ide o tieto výrobky:
- i) nepestované huby s číselnými znakmi KN ex 0709 51 až ex 0709 56 a 0709 59;
 - ii) kapary s číselným znakom KN 0709 99 40;
 - iii) horké mandle s číselným znakom KN 0802 11 10;
 - iv) vylúpané mandle s číselným znakom KN 0802 12;
 - v) vylúpané lieskové orechy s číselným znakom KN 0802 22;
 - vi) vylúpané vlašské orechy s číselným znakom KN 0802 32;
 - vii) vylúpané pistácie s číselným znakom KN 0802 52;
 - viii) vylúpané makadamové orechy s číselným znakom KN 0802 62;
 - ix) vylúpané píniové oriešky s číselným znakom KN 0802 92;
 - x) pekanové orechy s číselným znakom KN 0802 99 10;
 - xi) ostatné orechy s číselným znakom KN 0802 99 90;
 - xii) sušené plantajny s číselným znakom KN 0803 10 90;
 - xiii) sušené citrusy s číselným znakom KN 0805;
 - xiv) zmesi z tropických orechov s číselným znakom KN 0813 50 31;
 - xv) zmesi z ostatných orechov s číselným znakom KN 0813 50 39;
 - xvi) šafran s číselným znakom KN 0910 20;
 - xvii) výrobky zatriedené ako ovocie a zelenina a uvedené v časti IX prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013, ktoré prešli akoukoľvek úpravou nad rámec

orezania, ako sa uvádza v uplatniteľnej osobitnej norme EHK OSN alebo boli v nezmenenom stave v zmysle všeobecnej obchodnej normy a boli pripravené na priamu konzumáciu v čerstvom stave alebo tepelne upravené;

- c) v prípade darovania, iného ako je bezplatná distribúcia, na ktorú sa vzťahujú dohody a rozhodnutia uvedené v článku 222 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, alebo ktorá sa podporuje v rámci operačných programov podľa článku 52 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115⁸, sa od výrobcov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, vyžaduje, aby spĺňali všeobecnú obchodnú normu s výnimkou ustanovení o označovaní, a to za predpokladu, že sú jasne označené znením „určené na darovanie“ alebo rovnocenným označením.
2. Odchyľne od článku 76 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa od týchto výrobcov nevyžaduje, aby spĺňali obchodné normy v rámci danej výrobnjej oblasti vymedzenej príslušným členským štátom, a to ani vtedy, ak je táto výrobná oblasť nadnárodnou oblasťou vymedzenou príslušnými členskými štátmi:
 - a) výrobky, ktoré pestovateľ predáva alebo dodáva do miest úpravy a balenia alebo do skladovacích zariadení, alebo ktoré sa z jeho podniku prepravujú do takýchto miest;
 - b) výrobky prepravované zo skladovacích zariadení do miest úpravy a balenia;
 - c) výrobky s pôvodom v EÚ, ktoré nespĺňajú obchodné normy stanovené v tomto nariadení z dôvodu situácie predstavujúcej vyššiu moc⁹, ktorá umožňuje členským štátom rozhodnúť, že sa výrobky môžu uvádzať na trh na ich území za podmienok, ktoré určia.
 3. Na účely uplatňovania výnimiek stanovených v odseku 1 písm. a) bode i) a ii) a písm. c) a v odseku 2 obchodníci poskytnú príslušnému orgánu členského štátu dôkaz o tom, že príslušné výrobky spĺňajú podmienky stanovené v uvedených odsekoch, najmä pokiaľ ide o ich zamýšľané použitie.
 4. Obchodníci môžu uplatniť výnimku stanovenú v odseku 1 písm. a) bode iv) len vtedy, ak členské štáty predtým prijali pravidlá, ktorými sa takéto výrobky oslobodzujú. Takéto pravidlá nesmú narušiť hospodársku súťaž na podstatnej časti vnútorného trhu, ohroziť voľný obchod či dosiahnutie niektorého z cieľov článku 39 zmluvy. Členské štáty bezodkladne oznámia Komisii pravidlá, ktoré v tejto súvislosti prijali. Komisia informuje ostatné členské štáty o všetkých oznámeniach týkajúcich sa týchto pravidiel.
 5. Oznámenia uvedené v odseku 2 písm. c) a v odseku 4 sa podávajú v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2017/1183¹⁰.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1).

⁹ Oznámenie Komisie C(88)1696 o „vyššej moci v európskom poľnohospodárskom práve“ (Ú. v. ES C 259, 6.10.1988, s. 10).

¹⁰ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1183 z 20. apríla 2017 o doplnení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

Článok 6

Informačné náležitosti v rámci celého dodávateľského reťazca

1. Informačné náležitosti požadované podľa ustanovení o označovaní stanovených v prílohe I musia byť čitateľne uvedené na viditeľnom mieste na jednej strane balenia, buď nezmazateľne vytlačené priamo na obale alebo na štítku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou obalu alebo je na ňom pripevnený a nesmú byť zavádzajúce.
2. V prípade voľne loženého tovaru a tovaru priamo nakladaného do dopravného prostriedku sa informačné náležitosti uvedené v odseku 1 zapisujú do sprievodného dokladu alebo sa označia na lístku, ktorý sa umiestni na viditeľnom mieste v dopravnom prostriedku.
3. V prípade zmlúv uzavretých na diaľku v zmysle článku 2 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ¹¹ musia byť informačné náležitosti k dispozícii pred uzavretím kúpy vrátane informácií o jedinej krajine pôvodu výrobku skutočne ponúkaného na predaj.
4. Na faktúrach a sprievodných dokladoch, s výnimkou potvrdenky pre spotrebiteľa, sa uvádza názov a krajina pôvodu výrobkov a ak je to vhodné, trieda, odroda alebo obchodný druh, ak sa vyžaduje v osobitnej obchodnej norme, alebo to, že výrobky sú určené na spracovanie.
5. Možnosťou označovania regionálneho alebo miestneho pôvodu podľa časti B prílohy I nie je dotknutá ochrana poskytovaná niektorým zemepisným označeniam podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012¹².

Článok 7

Informačné náležitosti v štádiu maloobchodného predaja

1. V štádiu maloobchodného predaja musia byť informačné náležitosti vyžadované týmto nariadením čitateľné a zreteľné. Výrobky sa môžu ponúknuť na predaj, pokiaľ maloobchodný predajca vystaví v tesnej blízkosti tovaru viditeľné a čitateľné údaje uvádzajúce krajinu pôvodu a prípadne triedu, veľkosť a odrodu alebo obchodný druh takým spôsobom, ktorý nezavádza spotrebiteľa.

Dodatočné výrazy, ktoré naznačujú lepšiu/vyššiu kvalitu, sa nemôžu uviesť. Štítok nesmie obsahovať najmä žiadny opis kvality s výnimkou informácií uvedených v požiadavke na označovanie stanovenej v prílohe I.

Ak je uvedená krajina baliarne a/alebo odosielateľa alebo ak uvedená odroda evokuje miesto, znaky na označenie krajiny pôvodu musia byť väčšie a viditeľnejšie ako znaky na označenie krajiny baliarne a/alebo odosielateľa a odrody, ak sa líšia.
2. V prípade výrobkov, ktoré sú balené v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011¹³, sa okrem všetkých informácií požadovaných v

č. 1308/2013 s ohľadom na poskytovanie informácií a predkladanie dokumentov Komisii (Ú. v. EÚ L 171, 4.7.2017, s. 100).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1).

obchodných normách uvádza čistá hmotnosť v súlade s pravidlami stanovenými v uvedenom nariadení.

Článok 8 Zmesi

1. Predajné balenia čistej hmotnosti, ktorá nepresahuje 10 kg, obsahujúce zmesi z rôznych výrobkov alebo druhov výrobkov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sa povoľujú za predpokladu, že:
 - a) výrobky a druhy výrobkov sú jednotnej kvality a každý spĺňa príslušnú osobitnú obchodnú normu, alebo všeobecnú obchodnú normu, pokiaľ pre konkrétny výrobok neexistuje osobitná obchodná norma;
 - b) balenie je označené v súlade s týmto nariadením a s uplatniteľnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 a
 - c) zmes z rôznych výrobkov nie je pre spotrebiteľa zavádzajúca.
2. Požiadavky stanovené v odseku 1 písm. a) sa neuplatňujú na výrobky v zmesi, ktoré nie sú výrobkami sektorov ovocia a zeleniny, sušeného ovocia alebo banánov uvedených v článku 1.
3. Ak výrobky v zmesi z rôznych výrobkov alebo druhov výrobkov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, pochádzajú z viacerých členských štátov alebo z tretej krajiny, môžu byť názvy krajín pôvodu, ak je to vhodné, nahradené jedným z týchto označení:
 - a) „EÚ“;
 - b) „krajiny mimo EÚ“;
 - c) „EÚ a krajiny mimo EÚ“.

KAPITOLA III

Obchodné normy týkajúce sa dovezených výrobkov

Článok 9

Podmienky, za ktorých sa dovezené výrobky môžu považovať za výrobky s rovnakou úrovňou zhody

1. Pokiaľ ide o sektor uvedený v článku 1 ods. 2 písm. a), Komisia môže na žiadosť tretej krajiny schváliť kontroly zhody s obchodnými normami, ktoré táto tretia krajina vykonala pred dovozom do Únie.
2. Schválenie uvedené v odseku 1 sa môže udeliť tretím krajinám, v ktorých sú splnené obchodné normy Únie alebo aspoň rovnocenné normy pre výrobky vyvážené do

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

Únie v súlade s článkom 8 ods. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2023/xxxx [OP: vložiť číslo C(2023) 5449]¹⁴.

3. Toto schválenie sa vzťahuje len na výrobky, ktoré majú pôvod v danej tretej krajine, a môže byť obmedzené na určité výrobky.
4. S cieľom získať schválenie uvedené v odseku 1 kontrolné orgány tretej krajiny, ktoré budú zodpovedné za kontroly zhody s obchodnými normami, musia:
 - a) byť úradnými orgánmi alebo orgánmi oficiálne uznanými príslušným orgánom tretej krajiny;
 - b) poskytnúť dostatočné záruky a disponovať potrebným personálom, vybavením a zariadeniami na vykonávanie kontrol v súlade s metódami uvedenými v článku 10 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2023/xxxx [OP: vložiť číslo C(2023) 5449] alebo rovnocennými metódami.

KAPITOLA IV

Záverečné ustanovenia

Článok 10 Zrušenia

Nariadenie (EÚ) č. 543/2011 a vykonávacie nariadenia (EÚ) č. 1333/2011 a (ES) č. 1666/1999 sa zrušujú.

Odkazy na zrušené nariadenia sa považujú za odkazy na toto nariadenie a prípadne na vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/xxxx [OP: vložiť číslo C(2023) 5449] a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 11 Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2025, s výnimkou článku 5 ods. 1 písm. c), ktorý sa uplatňuje odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

¹⁴ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/xxxx z [...], ktorým sa stanovujú pravidlá týkajúce sa kontrol zhody s obchodnými normami pre sektor ovocia a zeleniny, určité výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny a pre sektor banánov (Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...]) [OP: vložiť číslo, dátum a odkaz na uverejnenie v úradnom vestníku na C(2023) 5449].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 17. 8. 2023

*Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN*